

Keskusvaalilautakunnan täydentäminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin

Kunnanhallitus 03.02.2025 § 18
455/00.00.00/2024

Valmistelija

Hallintosihteeri/keskusvaalilautakunnan sihteeri Henni-Leena Jaakkola,
puh. 040 194 6048, henni-leena.jaakkola@iitti.fi

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta, joka on valittu koko vaalikaudeksi (vaalilaki 714/1998, 13 - 14 §). Keskusvaalilautakunta vastaa monista käytännön järjestelyistä mm. kuntavaalien ehdokasasettelutehtävistä, molempien vaalien ennakkoonestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisesta, molempien vaalien ennakkoonestysten laskennasta ja vaalipäivän äänen tarkastuslaskennasta, molempien vaalien äänimäärien vahvistamisesta laskentajärjestelmässä sekä kuntavaalien tuloksen vahvistamisesta.

Kunnanvaltuusto on valinnut 2.8.2021 § 155 kokouksessaan keskusvaalilautakunnan seuraavasti:

Varsinaiset jäsenet

Riitta Haglund pj
Ari Lindgren vpj
Tapio Johansson j
Ainokaisa Rintala j
Sami Saarikko j

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä

1. Liisa Alatalo
2. Terhi Vahvelainen
3. Petri Kärkelä
4. Maiju Kytösaho
5. Matti Tarula

Ehdokashakemus sekä ilmoitus vaaliliitosta ja ilmoitus yhteislistasta on annettava keskusvaalilautakunnalle **maanantaina 4.3.2025 klo 16 mennessä.**

Kunnan keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa (vaalilaki 13.2 §). Säännös koskee vain kuntavaaleja, koska vain niissä ehdokashakemus toimitetaan kunnan keskusvaalilautakunnalle. Kuntavaaleissa ehdokkaaksi asettuvan keskusvaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen on näin ollen syytä harkita eron pyytämistä, jolloin hänen tilalleen voidaan valita uusi jäsen tai varajäsen.

Kunnan keskusvaalilautakunnalla on yhdistetyissä alue- ja kuntavaaleissa paljon sellaisia tehtäviä, joiden hoitamiseen aluevaaliehdokas selvästi ei voisi esteellisyssäännösten vuoksi osallistua. Täten aluevaaliehdokas ei voi osallistua kunnan keskusvaalilautakunnan työskentelyyn, sillä keskusvaalilautakunta esimerkiksi käsittelee samassa kokouksessaan niin alue- kuin kuntavaalien asioita.

Kunnan keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä. Vaalilain 14 §:n mukaan kunnanhallitus saa tarvittaessa määrätä väliaikaisen varajäsenen, jos lautakunnan varajäsen on estynyt tai esteellinen.

Kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla henkilö, joka on puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies (vaalilaki 151 §). Tämä koskee sekä kunta- että aluevaaleja. Vaaliasiamieheksi valitun tulee pyytää eroa keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä tai varajäsenyydestä.

Jos keskusvaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tilalle joudutaan valitsemaan uusi jäsen tai varajäsen, valinnassa on huomioitava säännökset, jotka koskevat vaalikelpoisuutta kunnan luottamustoimeen, suostumusta toimeen sekä poliittista tasapuolisuutta ja tasa-arvoa. Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan sekä naisia että miehiä tulee olla kumpiakin vähintään 40 %. Lisäksi luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on ennen valintaa antanut siihen suostumuksensa (kuntalaki 70 §).

Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain (434/2003) 27-30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että keskusvaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen puolisoaan koskevan listan osalta, ennakkoänten laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

Keskusvaalilautakunnan varsinaisissa ja varajäsenissä on henkilöitä, jotka ovat itse ehdokkaana alue- ja/tai kuntavaaleissa 2025 tai, jotka ovat muutoin edellä mainittujen säännösten mukaan esteellisiä tai ovat ilmoittaneet, etteivät ole käytettävissä vaalien aikana.

Ainokaisa Rintala ja Sami Saarikko ovat pyytäneet ehdokkuuden vuoksi eroa keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä. Liisa Alatalo on pyytänyt ehdokkuuden vuoksi eroa keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä. Terhi Vahvelainen on pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisista syistä. Maiju Kytösaho on ilmoittanut, ettei ole käytettävissä varajäsenenä henkilökohtaisista syistä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

1. kunnanvaltuusto myöntää Ainokaisa Rintalalle ja Sami Saarikolle eron keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä ja valitsee heidän tilalleen uudet jäsenet ja varajäsenet keskusvaalilautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Lisäksi valtuusto myöntää eron Liisa Alatalolle ja Terhi Vahvelaiselle keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä.

2. Lisäksi kunnanhallitus päättää esittää, että kunnanvaltuusto nimeää keskusvaalilautakuntaan alue- ja kuntavaalien toimittamisen ajaksi tarpeellisen määrän varajäseniä ja viisi tilapäistä varajäsentä keskusvaalilautakunnan toiminnan turvaamiseksi. Väliaikaiset varajäsenet nimetään siinä järjestyksessä, missä he tulevat varsinaisten jäsenten ja varajäsenten sijaan.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Ptk tark.